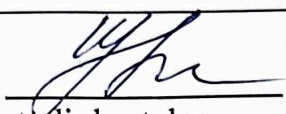
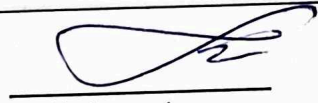

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ *STUDIUL ARTELOR ȘI CULTUROLOGIE*

APROB: 	APROB:
Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Svetlana BADRAJAN Director Școală doctorală <i>Studiul</i> <i>artelor și culturologie</i>	Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Tatiana BEREZOVICOVA Președinte al Consiliului Științific al AMTAP Proces verbal nr. 8 din 08.05.2025

CURRICULUM
la disciplina

STILISTICA INTERPRETĂRII MUZICALE

ciclul III de studii universitare (Doctorat)

Domeniul de formare profesională:	653. Artă muzicală
Programul de studiu:	653 Muzicologie (creație)
Forma de învățământ:	(cu frecvență/ cu frecvență redusă)

Autor:
Vladimir Andrieș,
Prof.univ., dr. Maestru în Artă

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS

I.	Preliminarii	2
II.	Repere conceptuale	2
III.	Competențe generale ale disciplinei	3
IV.	Competențe specifice ale disciplinei	4
V.	Administrarea disciplinei	4
VI.	Unități tematice și repartizarea orientativă a orelor	5
VII.	Obiectivele de referință și unități tematice	5
VIII.	Organizarea lucrului individual al doctorandului	7
IX.	Evaluarea disciplinei	8
X.	Bibliografie	9

I. PRELIMINARII

Scopul cursului: lărgirea orizontului profesional al doctoranzilor și aprofundarea cunoștințelor acumulate în domeniul istoriei și stilisticii interpretării muzicale acumulate la ciclurile anterioare (Licență și Master) precum și spre dezvoltarea capacității de orientare în diferite epoci, stiluri, curente. Cursul de asemenea favorizează formarea criteriilor estetice, îmbogățirea gândirii muzicale, artistice și interpretative.

Sarcinile de bază a cursului:

- formarea unui complex de cunoștințe și abilități în calitate de fundament al pregătirii lor teoretice și practice profesionale ceea ce presupune studierea evoluției istorice și a particularităților stilistice a diferitelor curente ce au existat în arta interpretării muzicale pe parcursul secolelor;
- studierea stilurilor interpretative proprii școlilor naționale, dar și a stilisticii individuale a marilor muzicieni interpreți din trecut și prezent în contextul artistic al diferitelor epoci,
- analiza evoluției mijloacelor de expresivitate proprii interpretării muzicale pe baza audierii și comparației imprimărilor realizate în diferite timpuri.

II. REPERE CONCEPTUALE

Interpretarea este procesul de atribuire a sensului unei opere artistice și presupune o întruchipare a operei care îi conferă un anumit înțeles. Spre deosebire de alte arte în care autorul și publicul se află într-un proces de comunicare direct, nemijlocit prin intermediul operei, în muzică această comunicare se produce doar pe calea interpretării care constituie actul propriu-zis de reconstrucție sonoră a unui text muzical creat de un compozitor și fixat de acesta sub formă de partitură. Cercetând lungul drum parcurs de arta muzicală de la începuturile sale până în zilele noastre, vom descoperi diverse poziționări ale interpretării în diferite perioade istorice și situații contextuale. Spre exemplu, în contextul unor culturi muzicale tradiționale, semnele distinctive ale cărora sunt oralitatea și spiritul colectiv, nu există o diferențiere între creatorul muzicii și interpretul acesteia, deoarece muzica se naște pe loc în actul concret de executare și, de regulă, cele două funcții sunt comasate și realizate de aceeași persoană. Situația se schimbă odată cu dezvoltarea notației muzicale și apariția monodiei acompaniate la sfârșitul epocii Renașterii, marcând momentul crucial de la care interpretarea capătă importanță din ce în ce mai mare. Însă, „ruptura” ireversibilă între

compozitor și interpret se produce în epoca Romantismului, însemnând diferențierea funcțiilor dintre compozitor și interpret și specializarea clară și definitivă. Și dacă în Renașterea târzie sau în Baroc partitura, deși devenind tot mai clară și mai precisă, rămâne încă doar o canava, pe care interpretul trebuia să „brodeze” pe baza basului cifrat, adăugând ornamente și cadențe, în Clasicism și în Romantism ea se transformă deja într-un text fixat definitiv. Aparent, libertatea interpretării se reduce substanțial, ea devenind „robul” partituri. Totodată, soarta muzicii începe să depindă din ce în ce mai mult de interpret. Rolul interpretului crește semnificativ odată cu apariția unor curente ale avangardei sec. XX, ca, de exemplu, aleatorica sau teatrul instrumental.

La fel precum un anumit complex de legități fixează un anumit mod de îmbinare a elementelor limbajului muzical, generând fenomenul de stil componistic, anumite modalități de îmbinare a mijloacelor de expresivitate interpretativă formează stilul interpretativ. Noțiunea de stil interpretativ este una importantă pentru analiza interpretativă, deoarece permite examinarea interpretărilor supuse cercetării nu ca fenomene separate, ci ca elemente sau părți ale sistemului intonativ-stilistic stabilit în practica artistică a unei perioade istorice. Deși clasificările stilurilor interpretative coincid, în general, cu principalele stiluri componistice pornind de la un anumit complex de trăsături estetice și particularități specifice ale unei epoci concrete, caracteristicile stilistice ale artei interpretative sunt mai greu de definit, întrucât interpretarea muzicală (și nu doar cea muzicală) se bazează nu doar pe datele obiective ale textului muzical fixate în partitură, ci și pe sensibilitatea interpretului, pe viziunile lui asupra lumii și pe alte componente care cu greu se supun raționalizării și analizei. Majoritatea cercetătorilor abordează stilul interpretativ de pe poziția corespunderii acestuia stilului componistic.

Pentru o orientare corectă în domeniul stilisticii interpretative este absolut indispensabilă cunoașterea particularităților stilistice ale diferitelor curente muzicale care reflectă orientările general estetice ale anumitor perioade istorice. Aceste cunoștințe vor asigura temeinicia formării interpretului-cercetător favorizând elaborarea unor concepte interpretative istoric fundamentate și a unor teze de doctorat cu adevărat științifice.

III. COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Competențe profesionale:

CP1. Acumularea cunoștințelor teoretice și istorice în domeniul stilisticii interpretării muzicale și aplicarea lor în cercetarea și interpretarea muzicii.

CP2. Selectarea metodelor și procedeele interpretative adecvate care ar corespunde stilului obiectului cercetat și ar asigura obținerea unor cunoștințe veridice și rezultate artistice incontestabile.

CP3. Identificarea și utilizarea tehnologiilor moderne de informare în domeniul cercetării și interpretării muzicale.

CP4. Aplicarea cunoștințelor teoretice și practice din domeniul stilisticii muzicale la cercetarea și interpretarea operelor muzicale.

CP5. Valorificarea propriilor cunoștințe, abilități analitice și cunoștințe practice în elaborarea, promovarea și soluționarea sarcinilor științifice și de creație.

CP6. Pregătirea, realizarea și susținerea publică a recitalurilor și a tezei de doctor, aplicând toate cunoștințele și abilitățile acumulate în procesul de studii.

Competențe transversale:

CT1. Proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului de cercetare și interpretare, aplicând cunoștințele și abilitățile acumulate în cadrul studiilor anterioare.

CT2. Aplicarea deprinderilor de activitate eficientă de sine stătătoare și în echipă în

scopul autoperfecționării și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

CT3. Autoevaluarea obiectivă și identificarea oportunităților de formare continuă pe tot parcursul vieții.

IV. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI

Prin studierea disciplinei studenții doctoranzi vor fi capabili la nivel de:

1. Cunoaștere și înțelegere:

- ✓ Să-și formeze o atitudine de respect față de tradițiile culturale și moștenirea istorică;
- ✓ Să cunoască forțele motrice și legitățile procesului muzical-istoric, locului ce revine interpretului în acest proces;
- ✓ Să înțeleagă particularitățile stilisticii interpretării muzicale în diferite epoci, școli naționale;
- ✓ Să conștientizeze caracteristicile dezvoltării istorice a mijloacelor de expresivitate și a procedeeleor interpretative;

2. Aplicare:

- ✓ Să formeze o atitudine tolerantă față de diversitatea manifestărilor și abordărilor artistice individuale;
- ✓ Să se orienteze corect în stilistica artei componistice și ineterpretative, în sistemul de genuri și forme muzicale sub aspect istoric;
- ✓ Să aplice cunoștințele obținute în procesul interpretării muzicale;
- ✓ Să capete abilitatea de a lucra cu izvoarele muzicale, inclusiv cu partiturile;
- ✓ Să-și formeze un spirit critico-comparativ asupra diferitor tratări interpretative, inclusiv sub aspectul corespunderii stilisticii lucrării interpretate;

3. Integrare:

- ✓ Să aibă o imagine integră a realității muzicale contemporane pe baza sistemului de cunoștințe obținute;
- ✓ Să reflecte evoluția dezvoltării artei muzicale în context istoric alături de alte domenii artistice în concordanță cu ideile filosofice, religioase, estetice, sociale, culturale ale unor perioade istorice concrete;
- ✓ Să integreze cunoștințelor teoretice în domeniul stilisticii artei interpretative cu abilitățile practice de analiză a diferitelor variante interpretative, de sistematizare și clasificare a materialelor ce corespund profilului și specificului disciplinei studiate.

V. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Studii cu frecvență

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Conținut direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
SOI.0.03	I	1	180	30	150	2				examen	6	Melnic V.
Total pe			18	30	150	2					6	

disciplină			0									
------------	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Studii cu frecvență redusă

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
SOI.0.03	I	1	180	8	172	2				examen	6	Melnic V.
Total pe disciplină			180	8	172	2					6	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

VI. UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR*

Nr.	Unități tematice	Numărul de ore					
		Contact direct				Studiu individual	Total
		C	S	P/L	I		
	Anul I, semestrul 1						
1.	Interpretarea muzicală în condițiile nediferențierii tipurilor de activitate muzicală (compozitor-interpret-public) în Evul Mediu, în cultura muzicală tradițională și în muzica de jazz	2				20	22
2.	Diferențierea interpretării de compoziție și specificul artei interpretative în Renaștere și în Baroc	2				20	22
3.	Interpretarea în epoca Clasicismului	2	2			16	20
4.	Fenomenul interpretului virtuoz în epoca Romanismului	2	2			16	20
5.	Arta compozitorilor interpreți în sec. XIX-XX	2	2			16	20
6.	Tendințe în arta interpretativă în prima jum. a sec.XX	2	2			16	20
7.	Curente stilistice în arta interpretării muzicale în a doua jumătate a sec.XX	2	4			30	36
8.	Stiluri interpretative la începutul sec.XXI	2	2			16	20
	TOTAL	16	4			150	180

*Nr. de ore este indicat pentru studiile cu frecvență.

VII. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE

Nr.	Obiectivele de referință	Unități tematice
	Explicarea deosebirilor între interpretarea contemporană și interpretarea în condițiile nediferențierii diferitelor tipuri de activitate muzicală. Înțelegerea specificului interpretării muzicilor tradiționale. Cunoașterea particularităților interpretării variantice și improvizatorice.	<u>Tema 1. Interpretarea muzicală în condițiile nediferențierii tipurilor de activitate muzicală (compozitor-interpret-public) în Evul Mediu, în cultura muzicală tradițională și în muzica de jazz.</u> Interpretarea în condițiile muzicii rituale și cotidiene. Interpretarea muzicală aplicată la cultul religios. Forme primare de interpretare laică. Interpretarea colectivă în condițiile muzicilor tradiționale. Interpretarea variantică și improvizația în muzica folclorică și în jazz. Interpreții profesioniști în muzica de tradiție orală (lăutari, menestreli, trubaduri etc.).
	Înțelegerea specificului caracterului interpretativ al artei muzicale. Conștientizarea diferențelor între interpretarea textului muzical transmis pe cale orală și cel fixat în partitură. Cunoașterea deosebirilor între interpretarea muzicii religioase și a celei laice. Înțelegerea legăturii între evoluția construcției instrumentelor și procesul de desăvârșire a tehnicii interpretative.	<u>Tema 2. Diferențierea interpretării de compoziție și specificul artei interpretative în Renaștere și în Baroc.</u> Caracterul interpretativ al artei muzicale. Interpretul – coautor al compozitorului. Interpretul ca mijlocitor între compozitor și public. Fixarea textului muzical prin intermediul unui sistem de notație – condiție indispensabilă pentru apariția artei interpretative. Forme de interpretare în muzica religioasă. Interpretarea corală <i>a cappella</i>. Caracterul meșteșugăresc al interpretării. Respectarea normelor și regulilor în practica interpretativă. Dezvoltarea instrumentelor muzicale. Orga. Lăuta. Familia violelor. Instrumentele aerofone. Dezvoltarea interpretării în domeniul muzicii laice. Apariția teatrului muzical. Instrumentalizarea vocii în stilul belcanto. Desăvârșirea construcției viorii și artei violonistice. Noi procedee de interpretare tremolo și pizzicato. Evoluția tehnicii de interpretare la orgă, clavier, lăută. Predominarea formelor incomplete de fixare a textului muzical în partitură. Arta basului cifrat și ornamentica.
	Cunoașterea principalelor procedee interpretative. Înțelegerea fenomenului virtuozității. Cunoașterea principiilor artei improvizatorice.	<u>Tema 3. Interpretarea în epoca Clasicismului.</u> Îmbogățirea paletelor de mijloace interpretative. Dezvoltarea virtuozității instrumentale și vocale. Finalizarea constituirii orchestrei simfonice. Schimbările radicale în domeniul dinamicii muzical-interpretative. Apariția clavierului. Tendința compozitorilor de a fixa cât mai precis textul în partitură, inclusiv a remarcilor interpretative. Declinul artei improvizației. Principalele tratate de interpretare (Quantz, C.F.E.Bach, L.Mozart). Corelația între interpretare și afect ca descifrare a conținutului piesei muzicale.
	Înțelegerea deosebirilor între virtuozul	<u>Tema 4. Fenomenul interpretului virtuoz în</u>

	nou și cel din epocile anterioare. Cunoașterea principalilor interpreți-virtuozi.	epoca Romantismului. Apariția unui nou tip de interpret-virtuoz. Noi condiții spațial-acustice de existență a muzicii în sala de concert și influența lor asupra perfecționării instrumentelor și modalităților de emiter a sunetului (intensitate sporită, vibrato, ridicarea acordajului etc.). Elemente teatrale în arta interpretării muzicale (gestica expresivă, reîntrupare actoricească etc.). Apariția unor noi genuri muzicale (fantezie, piesă de virtuositate, capriciu pe teme din opere ș.a.). Modificarea priorităților repertoriale. Redescoperirea muzicii vechi. Constituirea și dezvoltarea școlilor și stilurilor naționale de interpretare.
	Înțelegerea interdependenței activității interpretative și componistice în creația compozitorilor-interpreți. Cunoașterea marilor compozitori-interpreți.	Tema 5. Arta compozitorilor interpreți în sec. XIX-XX. Activitatea marilor compozitori-interpreți: N. Paganini, F. Mendelssohn-Bartholdy, R. Schumann, F. Liszt, F. Chopin, H. Berlioz, R. Wagner, C. Saint-Saens, J. Brahms ș.a. – o nouă etapă în arta interpretării muzicale
	Cunoașterea direcțiilor în arta interpretativă din prima jum. a sec.XX. Cunoașterea problemelor estetice și tehnologice ale autenticismului.	Tema 6. Tendințe în arta interpretativă în prima jum. a sec.XX. Practica interpretativă în domeniul muzicii academice postromantice. Evoluția mijloacelor de expresivitate interpretativă și a principiilor concertante. Îmbogățirea aspectului timbral al interpretării prin noi modalități de emiter a sunetului (<i>Sprechgesang</i> – în interpretarea vocală, <i>vibrato</i> , <i>portamento</i> și alte trăsături de arcuș în interpretarea la instrumente cu coarde, pedalizare, tuche în arta pianistică etc.). O nouă tălmăcire a clasicii muzicale în conformitate cu experiența psihologică și auditivă a auditoriului contemporan. Individualizarea componentelor interpretative. Apariția autenticismului în interpretare. Problemele estetice și tehnologice ale autenticismului.
	Înțelegerea necesității valorificării noilor sisteme sonore. Cunoașterea noilor procedee de interpretare. Conștientizarea rolului interpretului în muzica aleatorică.	Tema 7. Curențe stilistice în arta interpretării muzicale în a doua jumătate a sec.XX. Interpretarea muzicii contemporane și noile sarcini puse de aceasta în fața interpreților. Necesitatea valorificării unor sisteme sonore noi și a unor noi modalități de interpretare. Microintervalica, cromatizarea muzicii, ritmica complexă. Noi modalități de emiter a sunetului, noi procedee de interpretare. Timbruri noi. Aleatorica și rolul sporit al interpretului. Muzica electronică și electroacustică – un univers sonor ce exclude interpretul.

	Înțelegerea situației interpretului în lumea contemporană. Cunoașterea principalilor tendințe în interpretarea muzicală. Conștientizarea rolului globalizării și interculturalismului asupra interpretării.	Tema 8. Stiluri interpretative la începutul sec.XXI. Diversitatea vieții muzicale contemporane. Festivalurile de muzică veche pe de o parte, cele de muzică nouă – pe de alta, ca modalități de organizare a vieții muzicale, dar și de specializare a interpreților. Rolul mijloacelor de comunicare în masă în circulația informației muzicale. Schimbul internațional în domeniul interpretării muzicale. Globalizarea și manifestarea ei în arta interpretării muzicii. Interacțiunea între diferite școli naționale și între diverse culturi regionale. Influențe extraeuropene și extra-academice în interpretarea muzicii.
--	--	---

VIII. ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL DOCTORANDULUI

<i>Nr.</i>	<i>Unități tematiche</i>	<i>Lucrul individual al studenților</i>	<i>Ore</i>
1.	Interpretarea muzicală în condițiile nediferențierii tipurilor de activitate muzicală (compozitor-interpret-public) în Evul Mediu în cultura muzicală tradițională și în muzica de jazz	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Audierea exemplelor muzicale recomandate.	20
2.	Diferențierea interpretării de compoziție și specificul artei interpretative în Renaștere și în Baroc	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Audierea exemplelor muzicale recomandate.	20
3.	Interpretarea în epoca Clasicismului	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Audierea exemplelor muzicale recomandate. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Procesul de instrumentalizare și influența lui asupra evoluției stilisticii interpretării muzicale.</i>	16
4.	Fenomenul interpretului virtuoz în epoca Romanismului	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei. Audierea exemplelor muzicale recomandate. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Principiile de interpretare muzicală și reflectarea lor în principalele tratate ale timpului.</i>	16
5.	Arta compozitorilor interpreți în sec. XIX-XX	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Audierea exemplelor muzicale recomandate. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Arta interpreților-virtuozi (pe instrumente) în sec.XIX.</i>	16
6.	Tendințe în arta interpretativă în prima jum. a sec.XX	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Audierea exemplelor muzicale recomandate. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă:	16

		<i>Corelația între nivelul artei interpretative și a celei componistice în diferite perioade.</i>	
7.	Curențe stilistice în arta interpretării muzicale în a doua jumătate a sec.XX	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Audierea exemplelor muzicale recomandate. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Tipuri de interpretare muzicală: reproducerea, actualizarea, interpretarea autentică, interpretarea avangardistă.</i>	30
8.	Stiluri interpretative la începutul sec.XXI	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Audierea exemplelor muzicale recomandate. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Analiza comparată a diferitor variante interpretative</i>	16
Total ore:			150

IX. EVALUAREA DISCIPLINEI

1. Tipurile, modalități și forme de evaluare

<i>Tipul evaluării</i>	<i>Perioada evaluării</i>	<i>Modalități și forme de evaluare</i>	<i>Ponderea din nota finală</i>
Evaluarea curentă	Pe parcursul semestrului	Evaluare orală: răspunsuri la seminare	60 %
Evaluarea periodică	Evaluarea mixtă în săptămâna 12	Evaluare mixtă: prezentarea referatului	
Evaluarea semestrială	În perioada sesiunii	Evaluare orală: răspunsuri la întrebări teoretice	40 %

2. Criteriile de apreciere a cunoștințelor/deprinderilor

<i>Notă</i>	<i>Pentru a obține o notă respectivă studentul trebuie:</i>
10 (A)	trebuie să cunoască la perfecție materialul teoretic, să realizeze referatul la un înalt nivel și să participe activ la toate seminarele;
9 (B)	trebuie să cunoască bine materialul teoretic, să realizeze referatul la un înalt nivel și să participe la toate seminarele
8 (C)	trebuie să cunoască suficient de bine materialul teoretic, să realizeze referatul la nivel bun și să participe la trei seminare
7 (D)	trebuie să cunoască suficient materialul teoretic, să realizeze referatul, la un nivel satisfăcător testul și să participe la cel puțin două seminare
6 (E)	trebuie să cunoască suficient materialul teoretic, să realizeze referatul, la un nivel satisfăcător testul și să participe la cel puțin unul din seminare
5 (E)	trebuie să cunoască la un nivel minim materialul teoretic și să realizeze satisfăcător referatul
4 (FX)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic, să nu prezinte referatul
3, 2, 1 (F)	să nu cunoască deloc materialul teoretic, să nu prezinte referatul

X. BIBLIOGRAFIE

I. Obligatorie

1. Andrieș V., Melnic V. Analiza interpretativă: încercare de definiție. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică, nr. 4 (41), 2021.
2. Andrieș V., Melnic V. Autenticismul în interpretarea muzicală – pro sau contra? În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică, nr. 2 (43), 2022.
3. Atanasiu C. Repere în istoria dezvoltării artei pianistice. București, 1986.
4. Berger G. Clasicismul de la Bach la Beethoven. București, 1990.
5. Brumaru A. Romantismul în muzică. București, 1962.
6. Corredor J. M. De vorbă cu Pablo Casals. București, 1964.
7. Dinicu Gh. Contribuții la arta interpretării instrumentale. București, 1963.
8. Gâscă N. Arta dirijorală. Dirijorul de cor. Chișinău, 1992.
9. Gâscă N. Interpretarea muzicii corale. Iași, 2004.
10. Hamza G. Contribuții la interpretarea cvartetului de coarde. București, 1977
11. Hegyesi Z. Vioara și constructorii ei. București, 1962.
12. Hoffman A. George Enescu și estetica interpretării contemporane. În: Muzica nr.10, 1988.
13. Iliuț V. O carte a stilurilor muzicale, vol.I. București, 1996.
14. Leahu A. Maeștrii claviaturii. București, 1976.
15. Minei I., Pitiș A. Tratat de artă pianistică. București, 1980.
16. Rădulescu M. Violonistica enesciană. București, 1971.
17. Țăranu C. Elemente de stilistică muzicală (sec.XX). Cluj-Napoca, 1981.
18. Uscătescu C.R. Arta cântului. București, 1989.
19. Алексеев А.Д. Интерпретация музыкальных произведений (на основе анализа искусства выдающихся пианистов XX века). Москва: ГМПИ, 1984.
20. Алексеев А. История фортепианного искусства. Москва, 1988.
21. Алексеев А. Музыкально-исполнительское искусство конца XIX – первой половины XX века. Москва, 1995.
22. Арнонкурт Н. Мои современники Бах, Моцарт, Монтеверди. Москва, 2005.
23. Баранцев А. Мастера игры на кларнете Петербургской–Ленинградской консерватории 1862–1985 гг. Петрозаводск, 1989.
24. Гинзбург Л., Григорьев В. История скрипичного искусства. Москва, 1990.
25. Докшицер Т. Трубач на коне. Москва, 2008.
26. Живов В. Исполнительский анализ хорового произведения. Москва, 1987.
27. Лайнсдорф Э. В защиту композитора: Альфа и омега искусства интерпретации. Москва, 1988.
28. Имханицкий М. История баянного и аккордеонного искусства. Москва, 2006.
29. Котляров Б. О скрипичной культуре в Молдавии. Кишинев, 1965.
30. Мильштейн Я. Вопросы теории и истории исполнительства. Москва, 1983.
31. Мусин И. Язык дирижерского жеста. Москва, 2006.
32. Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры. Москва, 1982.
33. Пигров К. Руководство хором. Москва, 1964.
34. Понятовский С. История альтового искусства. Москва, 1980.
35. Сапонов М. Искусство импровизации. Москва, 1982
36. Усов Ю. История зарубежного исполнительства на духовых инструментах. Москва, 1989.

II. Suplimentară

1. Anghel I. Orientări, direcții, curente ale muzicii românești din a doua jumătate a sec. XX. București, 1997.
2. Arta muzicală din Republica Moldova: istorie și modernitate. Chișinău, 2009.

3. Balint, G. Interpretarea muzicală - tipuri/stadii, coordonate, categorii (I). In: Muzica [online]. 2017, nr. 5, pp. 40-63 [accesat 15 mar. 2021]. Disponibil: <http://www.ucmr.org.ro/Texte/RV-5-2017-3-GBalint-Interpretarea-muzicala.pdf>.
4. Baltazar L. Aleatorismul, o doctrină a negației? In: Muzica, 1997, nr.2.
5. Berger G. Mozart. Cultură și stil, București, Ed. Muzicală, 1991.
6. Blaga L. Trilogia culturii I – Orizont și stil. București, 1994.
7. Brindle R. S. The new music. Oxford University Press, 1975.
8. Brumaru A. Vârstele Euterpei, Clasicismul. București, 1972.
9. Bukofzer M. Music in the Baroque era. Londra, Ed. J.M. Dent & Sons LTD, 1967.
10. Burlui A. Concepte interpretative în muzica vocală a secolului XX. Iași, 2006.
11. Buzilă S. Enciclopedia interpreților din Moldova. Chișinău, 1999.
12. Buzilă S. Interpreți din Moldova. Lexicon enciclopedic (1460– 1960). Chișinău, 1996.
13. Călinescu M. Cinci fețe ale modernității – Modernism, Avangardă, Decadență, Kitsch, Postmodernism. București, 1995.
14. Chailley J. 40.000 ani de muzică. București, 1967.
15. Comes L. Lumea polifoniei, București, 1971.
16. Connor S. Cultura postmodernă. O introducere on teoriile contemporane. București, 1999.
17. Cosma L.O. Oedipul enescian. București, 1967.
18. Cosma V. Figuri de lăutari. București, 1960.
19. Crețu V. Elemente de teoria instrumentelor și orchestrație. București, 2007. <online> <http://www.spiruharet.ro/facultati/muzica/biblioteca/58ac944f82a4a64960bc145aa4813beb.pdf> [vizitat 07.07.2015].
20. Dicționar de termeni muzicali. București, 2008.
21. Debussy C. Domnul Croche antidiletant. București, 1966.
22. Encyclopedie de la Musique, Paris, Ed. Fasquelle, 1961.
23. Firca C.-L. Modernitate și avangardă în muzica românească a anilor 1920-1940. Între avangardă și modernism. București, 1994.
24. Gastoue A. Arta gregoriană. București, 1967.
25. Gâscă N. Tratat de teoria instrumentelor. Acustica muzicală. Instrumente de suflat. București, 1988.
26. Gâscă N. Tratat de teoria instrumentelor. Membranofone. Idiofone. Cordofone. Electrofone. București, 1998.
27. Golea A. Muzica din noaptea timpurilor până on zorile noi, vol. I și II. București, 1990.
28. Grove's dictionary of music and musicians, Londra, Ed. Macmillan
29. Hartog H. European Music in the Twentieth Century, Londra, Ed. Routledge & Kegan Paul, 1957.
30. Herman V. Formă și stil în noua creație muzicală românească, București, 1977.
31. Manoliu G. George Enescu, poet și gânditor al viorii. București: 1986.
32. Marin C. Arta construcției și interpretării corale. București, 1983
33. Marino A. Modern, modernism, modernitate. București, 1969 .
34. Menuhin Y. Călătorie neterminată, București: 1980.
35. Mercean-Țârc M. Repere în analiza comparată a repertoriului vocal baroc. Barbara Strozzi –cantata „Lagrima mea”. In: MERCEAN-ȚÂRC, M. Muzicoanalitice: Studii și crochiuri muzicologice. Cluj: Editura Presa Universitară Clujeană, 2019, pp. 41–52. ISBN 978-606- 37-0582-3.
36. Popovici D. Muzica Renașterii în Italia. București, 1978.

37. Sandu-Dediu V. Muzica românească între 1944-2000. București :Editura Muzicală, 2002.
38. Sandu-Dediu V. Postmodernismul: un nou modernism? În: Muzica, serie nouă, Anul VI nr.3 (23), 1995.
39. Sîrbu I. Vioara și măiestria ei de la origini pînă azi. București: 2000.
40. Toduță S. Formele muzicale ale Barocului on operele lui J.S.Bach. Vol.1-3. București, 1973.
41. The New Oxford History of Music, vol. I – XI , Oxford University Press, 1968 – 1974.
42. Varga O. Quo vadis musica. Cei trei vienezi și nostalgia lui Orfeu. București, 1983.
43. Vingal M. Interpretation. In: Dictionnaire de la musique [online]. Paris: Larousse, 2005 [accesat 21 mar. 2021]. Disponibil: <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/pt6k1200510r/fl.item.texteImage>
44. Vlad R. Strawinski. București, 1967.
45. Webern A. Calea spre muzica nouă, București, 1988.
46. Бадура-Скода Е., Бадура-Скода П. Интерпретация Моцарта. Москва: 1972.
47. Барсова И. Симфонии Густава Малера. Москва, 1975.
48. Берлиоз Г. Большой трактат о современной инструментовке и оркестровке. Москва, 1972. Гинзбург Л. История виолончельного искусства. Москва, 1965.
49. Дмитриевский Г. Хороведение и управление хором. Москва, 1986.
50. Житомирский Д., Леонтьева О., Мяло К. Западный музыкальный авангард после второй мировой войны. Москва, 1989.
51. Ильин В. Очерки истории русской хоровой культуры. Вторая половина XVII – начало XX века. Санкт-Петербург, 2007.
52. Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX века. Москва, 1976.
53. Корыхалова Н. Интерпретация музыки. Ленинград, 1979.
54. Краснощеков В. Вопросы хороведения. Москва, 1969.
55. Левин С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры. Часть 1. Ленинград, 1973. Часть 2. Ленинград, 1983
56. Мастера игры на духовых инструментах Московской консерватории. Москва, 1979.
57. Музыкальная энциклопедия. Т.1-6. Москва, 1973-1982.
58. Назайкинский Е. Звуковой мир музыки. Москва, 1988.
59. Назайкинский Е. Логика музыкальной композиции. Москва, 1982.
60. Назайкинский Е. Стил и жанр в музыке. Москва, 2003.
61. Назаров И. Основы музыкально-исполнительской техники и методы ее совершенствования. Ленинград, 1969.
62. Рождественский Г. Дирижерская аппликатура. Ленинград, 1974.
63. Самарин В. Хороведение. Москва, 2000.
64. Усов Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. Москва, 1986.
65. Черных А. Советское духовое инструментальное искусство. Москва, 1989.